

Til lovforslag nr. L 86. Tillægsbetænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 7. maj 1998

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om fornyelse af visse kollektive overenskomster m.v.

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i et møde.

Nogle af udvalgets spørgsmål til arbejdsministeren og dennes svar herpå, er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres, Fremskridtspartiets og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Flertallet tilkendegiver, at der bør føres en økonomisk politik, så dansk erhvervslivs konkurrenceevne samlet set forbedres. Flertallet lægger desuden afgørende vægt på regeringens tilkendegivelse om, at der ikke lægges op til politiske beslutninger, der øger arbejdsgivernes lønomkostninger i de kommende år.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

En del af mindretallet (Enhedslistens medlem) finder, at indgrebet i den igangværende arbejdskonflikt er et brud på demokratiet, på den frie forhandlingsret, strejkeretten og den grundlovs-sikrede ret til at være medbestemmende om de arbejdsvikår, man vil arbejde under. Dermed er indgrebet også et brud på den ILO-konvention, som Danmark har skrevet under på.

Mindretallet finder, at regeringen i sit indgreb

åbenlyst har taget arbejdsgivernes og dermed Overdanmarks parti. De formuleringer, man har benyttet i forslaget, er ikke kommet fra arbejdsmarkedets parter, men udelukkende fra arbejdsgiversiden. Man har taget udgangspunkt i arbejdsgivernes krav om, at den økonomiske ramme i det forkastede mæglingforslag ikke må brydes.

Det må konstateres, at store områder inden for byggeriet, hotel- og restaurationsbranchen og løsarbejdere i det hele taget ikke får den mindste glæde af forliget. På trods af at arbejdsministeren har lovet, at det skulle være en undtagelse, at lønmodtagergrupper ikke var omfattet, må det i dag konstateres, at SiD's beregninger viser, at halvdelen af deres medlemmer vil være helt eller delvist afskåret fra at få del i disse fridage.

Forslaget indebærer desuden et endnu mere bureaukratiseret arbejdsmarked med de mange differentierede fridagsordninger, som vil belaste små håndværksmestre og skabe uklarhed om rettigheder.

Mindretallet finder, at behandlingen af nærværende forslag har været præget af hastværk og lovsjusk, og mindretallet har derfor stemt imod at dispensere fra tidsfristerne. Ydermere er det groft og udemokratisk, at regeringen samtidig har hindret en samtidig 1. behandling af Enhedslistens beslutningsforslag nr. B 46. I strid med grundlovens principper om magtdeling har regeringen lagt pres på Præsidiets for at undgå, at B 46 kom på Folketingets dagsorden den 6. maj 1998. Enhedslisten har fra Folketingets administration fået oplyst, »at hendes (Jette Gottliebs)

forslag B 46 »desværre« ikke kan komme på dagsordenen til 1. behandling i morgen. Regeringen siger nej, og Præsidiumet kan ikke foretage videre«.

Det må konstateres, at der end ikke er kommet en begrundelse fra regeringen om, hvorfor Enhedslistens forslag om, at man laver en afstemning blandt de strejkende om forliget, ikke kan komme til 1. behandling.

Et *andet mindretal* (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Mindretallet finder, at det er et grundprincip, at arbejdsmarkedets parter selv skal tilrettelægge overenskomster og løse arbejdskonflikter. Kun i det omfang en arbejdskonflikt berører samfundsvitale områder, skal der gribes ind. I dette tilfælde har der været tale om en fuldt lovlig konflikt, hvor alle spilleregler har været fulgt. Dansk Folkeparti ønsker, at Folketinget skal gribe ind med nålestiksindgreb på områder, hvor dyrevelfærden er truet, hvor omsorgen for ældre og svage og hvor sygehusområdet er truet. Det er i øvrigt Dansk Folkepartis indtryk, at arbejdsmarkedets parter et langt stykke hen ad vejen har været enige om at friholde disse områder.

Et indgreb nu vil reelt betyde en afvikling af den frie forhandlingsret, og parterne gives ikke den fornødne tid til at nå frem til enighed.

Det er ligeledes Dansk Folkepartis opfattelse, at regeringens foreslåede indgreb på dette tidlige tidspunkt i konflikten udelukkende sker af hensyn til den forestående folkeafstemning om Amsterdamtraktaten.

Dansk Folkeparti har i øvrigt den holdning, at regeringen i forbindelse med det foreliggende lovforslag burde have spillet med åbne kort og burde have offentliggjort det økonomiske indgreb, man har bebudet, og som man givetvis allerede har liggende i skuffen. Var dette sket, ville arbejdsmarkedets parter i forhandlingerne have kunnet indarbejde dette indgreb i forhandlingerne og dermed have haft en mere reel arbejdskitse at forhandle efter. På forhånd må det nemlig formodes, at det økonomiske indgreb drejer sig om bl.a. brændstofpriser og boligudgifter.

Det skal nævnes, at når Dansk Folkeparti ikke har overvejet at stemme imod lovforslaget, skyldes det det faktum, at Dansk Folkeparti forstår og bakker op om det synspunkt, at der på målrettede områder nu er behov for indgreb - såkaldte nålestiksindgreb. Men derfra og til et generelt indgreb er der efter partiets mening meget langt. Valget for Dansk Folkeparti står mellem at stemme for indgrebet eller at tilkendegive, at vi stemmer hverken for eller imod. Dansk Folkeparti har valgt den sidstnævnte mulighed - først og fremmest i respekt for den fri forhandlingsret.

Carsten Hansen (S) Poul Erik Dyrland (S) fmd. Bjarne Laustsen (S)

Lars Kramer Mikkelsen (S) Ole Vagn Christensen (S) Aage Frandsen (SF) nfm.

Sonja Albrink (CD) Anders Samuelsen (RV) Jette Gottlieb (EL) Thorkild B. Frandsgaard (FP)

Erik Jacobsen (V) Ulla Tørnæs (V) Kim Andersen (V) Knud Erik Kirkegaard (KF)

Bendt Bendtsen (KF) Mogens Andreassen (DF) Ole M. Nielsen (KRF)

Nogle af udvalgets spørgsmål og arbejdsministerens svar herpå

Spørgsmål nr. 99:

På hvilken måde vil ministeren afhjælpe det store administrationsbøvl, det vil udløse for små virksomheder at administrere:

- en feriepengeordning
- en søgnehelligdagsordning
- en feriefridagsordning
- en børnefamiliefridagsordning
- alle med forskellige begrænsninger, betingelser og beregningsgrundlag?

Svar:

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at det er parterne selv, der i forbindelse med overenskomstforhandlingerne har introduceret feriefridagsordningen. I den forbindelse fandt arbejdsgiverne det åbenbart ikke for administrativt belastende. Forslagene om feriefridag og børnefamiliefridag tager også udgangspunkt i parternes egne forslag, og arbejdsgiverne har mig bekendt ikke peget på eventuelle vanskeligheder for mindre virksomheder med at gennemføre ordningen.

Spørgsmål nr. 129:

Med henvisning til svar på spørgsmål 40, jf. bilag 48, bedes ministeren oplyse, om regeringen vil afstå fra lovgivning, der forringer dansk erhvervslivs konkurrenceevne, som lovet i statsministerens pressemeddelelse af 17. marts 1998.

Svar:

Regeringen vil tilrettelægge en generel økonomisk politik, der skaber gode rammevilkår for virksomhederne og bidrager til god konkurrenceevne. Det er derfor vigtigt, at der føres en ansvarlig økonomisk politik, der sikrer, at den positive økonomiske udvikling med stigende beskæftigelse og lav inflation fortsætter i de kommende år.

Lovforslaget pålægger ikke erhvervslivet omkostninger ud over mæglingforslaget, hvilket ligger i naturlig forlængelse af de ovenstående målsætninger og hensyn.

Spørgsmål nr. 136:

Mener ministeren, at der er identitet mellem § 2's formulering om »uafbrudt beskæftiget i den pågældende virksomhed« og § 5's formulering om »... en person kan anses for uafbrudt beskæftiget ... anvendes inden for det pågældende område ...« – hvis formuleringen i en konkret overenskomst lyder som følger: »ordningen omfatter lønmodtagere, der er fyldt 20 år og i mindst 6 måneder har arbejdet under en overenskomst mellem forbundene i x-kartellet og undertegnede arbejdsgiverorganisationer eller har været omfattet af en tilsvarende arbejdsmarkeds-pensionsordning fra et tidligere ansættelsesforhold. Vil en person, der har arbejdet under denne overenskomst hos tre arbejdsgivere i 5 måneder hos hver have ret til en feriedag?

Vil den pågældende have ret til pension?

Hvis den pågældende er 19 år, vil tyve-årsreglen i overenskomsten så smitte af på hans feriefridagsret, således at han med 10 måneders arbejde hos én arbejdsgiver alligevel ikke har ret til denne (ud fra parallelitetsbetragtningen i § 5)?

Svar:

De 2 sætninger er ikke enslydende eller identiske. Forholdet mellem § 2 og § 5 er i øvrigt det, at § 2 indeholder de materielle betingelser for retten til den pågældende feriedag, mens § 5 indeholder nogle autoritative fortolkningsbidrag til, hvad »uafbrudt beskæftiget« betyder eller kan betyde.

Hvad eksemplet angår, vil udgangspunktet være, at en person, der har arbejdet som anført, ikke når at optjene ret til en fridag. Derimod indeholder loven ikke nogen aldersbetingelse, så den unge alder vil ikke være nogen hindring. Retten til pension afhænger af forhold, jeg ikke kender.

Spørgsmål nr. 137:

Kan ministeren bekræfte de oplysninger, som SiD's formand fremlagde i Radioavisen kl.

13.00 vedrørende, i hvilket omfang SiD's medlemmer bliver omfattet af ferie/fridagsordningen og familiefridagsordningen?

Svar:

Jeg har ikke grundlag for at vurdere, i hvilket omfang SiD's medlemmer vil blive omfattet af ferie/fridags- og børnefridagsordningen.

Spørgsmål nr. 138:

Vil ministeren garantere, at der kun er meget få personer inden for de omhandlede overens-

komstområder, som risikerer ikke at få adgang til feriefridage og omsorgsdage?

Svar:

Spørgsmålet kan ikke besvares, allerede fordi begrebet »meget få personer« ikke er noget objektivt begreb. Jeg mener således, at de 20.000 personer, som har været nævnt i debatten, er meget få personer sammenlignet med den næsten halve million, som er omfattet af lovforslaget. Andre mener øjensynligt noget andet, og det er de naturligvis i deres gode ret til. Allerede af den grund kan jeg ikke påtage mig nogen garanti.